

KVERSETINING Zn BILAN OLINGAN KOMPLEKSLARINING UB SPEKTR TAHLILI

Yusupov Isroilxon Ubaydillo o'g'li¹
Abdullayev Sirojiddin Sayfulla o'g'li²

¹ talaba.Namangan muxandislik-qurilish insituti

² o'qituvchi.Namangan muxandislik-qurilish insituti

sirojiddinnam1603@mail.ru

<https://doi.org/10.5281/zenodo.8041967>

Kalit so'zlar: tabiiy, sintetik, immunitet, mikroflora, kversetin, d-guruh metallari, xelat, ultrabinafsha nurlanish.

Jahon miqyosida o'simliklardan biologik faol moddalarni ajratib olishning samarali usullarini ishlab chiqish, ular tarkibini va faollik diapazonini aniqlash hamda amaliyotda qo'llanilishini o'rganishga alohida e'tibor qaratilib, bu borada amalga oshirilayotgan ilmiy izlanishlar tarkibida fenol birikmaliriga mansub bo'lgan flavonoidlar saqllovchi rutin, kversetin, likviriton, flakumin, datiskan, lakrizid, lespeflan, flakarbin, flamin, silibor, kapillar kabi bir qator samarali dorivor vositalari tibbiyot amaliyotida turli kasalliklarni davolashda keng miqyosda ishlatilmoqda[1,2,4].

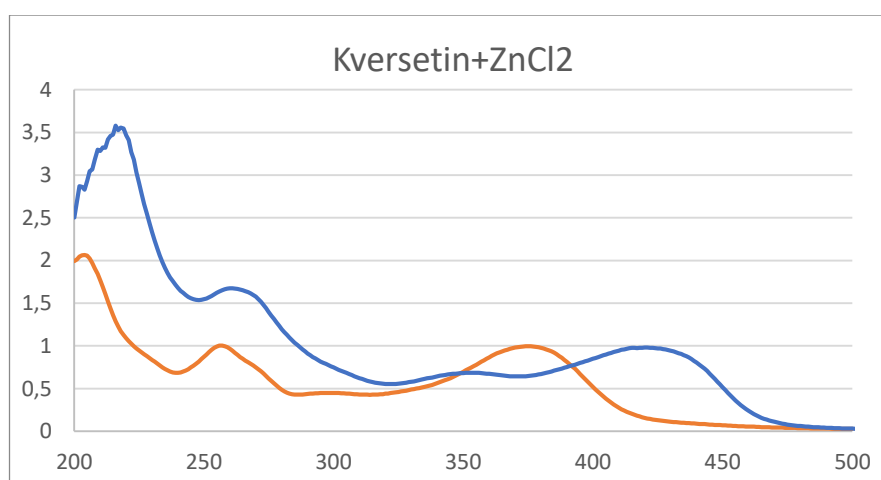
Barcha holatlarda kversetinning O₃, O₄, kislorodlari orqali xelat tuzilmalari olingan. Kversetin va etil gallat komplekslari eritmada ancha barqaror bo'lsa, 3-gidroksiflavon kompleksi salitsil va benzoy kislotalarni shakllantirish bilan eritmada mavjud bo'ladi[2,3].

Hozirgi kunda eng dolzarb muammolardan biri maxalliy hom ashyolardan foydalangan holda, tabiiy moddalardan kimyo sanoati va farmasevtikada yangi turdagi maxsulotlarni ishlab chiqarishni rivojlantirish yo'nalishida kimyoviy reagentlar bilan taminlash[5,6].

Hayotiy muhim Zn elementlarining geterohalqali birikmalar bilan kompleks hosil bo'lishini o'rganish, ularni fizik-kimyoviy usullar yordamida kompleks tuzilishini tadqiq qilishdan iborat.

Tadqiqot obyekti. Tadqiqot obyekti sifatida tabiiy geterohalqali birikmalardan kversetin. d-guruh metalidan Zn olingan.

Kversetin bilan ZnCl₂+kversetin reaksiya maxsulotini UB spektr tahlilini ko'rib chiqqanimizda ham kompleks hosil bo'lganini gipaxrom siljish orqali ko'rishimiz mumkin(1-rasm).

1-rasm. Kversetin va kversetinni Zn kompleksi diagrammalari.

Xulosa. Biologik faollikka ega geterohalqali birikmalarning d guruh metallari bilan olingan komplekslarining tahlil qilishning asosiy vazifasi shundan iboratki, hayotiy muhim Zn elementlarining geterohalqali birikmalar bilan kompleks hosil bo'lishini o'rganish, olingan yangi kompleks birikmalarning fizik-kimyoviy usullar yordamida tahlil qilishdan iborat.

References:

1. D.Yang, T. Wang, M. Long, P. Li. Quercetin: Its Main Pharmacological Activity and potential application in clinical medicine. Hindawi Oxidative medicine and cellular longevity (2020)
2. N.Ghosh, T. Chakraborty, S, Mallick et al, "Synthesis characterization and study of antioxidant activity of quercetin-magnesium complex" Spectrochimica Acta. Part A, Molekulyar and Biomolekulyar Spectroscopy, 2015
3. Абдуллаев С.С., Мамадрахимов А.А., Ешимбетов А.Г., Муталлиев Л.З., Акбаров Х.И., Тиялков З.Г. Кверцетиннинг $ZnCl_2$ билан таъсирлашуви натижасида олинган комплексни эксперименталь ва назарий

INNOVATIVE
ACADEMY